

Obsah: **Úvodník - Trocha historie nikoho nezabije ...**

Sportovní zprávy

Zprávy ze školy

Filipovy cesty po Americe

Myslivost v regionu

Informace, zprávy, inzerce

Úvodník - Trocha historie nikoho nezabije ...

Jan Amos Komenský 28.3.1592 - 15.11.1670 "...jsme svobodné bytosti, jež v nekonečnu nekonečna samy sebe tvoří" Jan Amos Komenský (lat. Comenius), český pedagog, teolog, filozof, sociální a náboženský myslitel a spisovatel, kněz a poslední biskup Jednoty bratrské (od roku 1648), přichází na svět 28. března roku 1592, a to buď v Nivnici nebo v Uherském brodě. V mládí Komenský studuje na přerovské Bratrské Akademii (letech 1608-11), fungující pod ochranou Karla ze Žerotína, poté (v letech 1611-13) studuje na kalvínsky orientované Akademii v Herbornu, aby nakonec krátce (1614) pobyl na univerzitě v Heidelbergu, kde v lednu roku 1614 kupuje od vdovy po profesoru matematiky Christmannovi rukopis epochálního Kopernikova spisu "De revolutionibus orbium coelestium".

Po studiích se stává Jan Amos Komenský správcem přerovské bratrské školy (na níž předtím studoval). V této době, v letech 1614-18, Komenský koncipuje své první, historické a encyklopedické, spisy. V letech 1618-21 vede J. A. Komenský bratrskou školu a stojí v čele bratrského sboru ve Fulneku, který v roce 1622 opouští - následující léta, léta 1622-27, jsou pak v Komenského životě léty nejtěžšími: v období pronásledování nekatolíků po porážce českých stavů po bitvě na Bílé hoře ztrácí Jan Amos Komenský své nejbližší (umírá jeho žena a dvě děti) a žije ve vlasti jako psanec. Úkryt nachází až na brandýském panství Karla st. ze Žerotína, kde koncipuje své kontemplativní literární texty, především pak "Labyrint světa a ráj srdce", sociálně alegorické a kritické dílo. V roce 1628 Jan Amos Komenský vlast navždy opouští - uchyluje se do polského Lešna, kde píše své zásadní pedagogické spisy, jako např. spis "Velká Didaktika" a též svá díla pansofická (např. "Prodromus pansophiae"). Právě pro svou pansofii (pansofie = "všemoudrost", tj. sjednocení veškerého vědění lidstva na jediném základě), se ale Jan Amos Komenský dostává v Lešně do konfliktu se svými konzervativními souvěrci, kteří jej obviňují z kažení mládeže, kterou vzdělává na lešeňském gymnáziu a ze zatemňování křesťanské moudrosti pohanským věděním.

V letech 1641-42 působí Jan Amos Komenský v Anglii, kam je

pozván představiteli anglického revolučního parlamentu, v roce 1642 vstupuje do služeb rodiny de Geerů, kteří pak Komenského budou finančně podporovat až do jeho smrti. V letech 1642-1648 působí Jan Amos Komenský ve Švédě ovládaném severopolském, pruském Elblagu, kde má za úkol reformovat provést reformu školství.

V letech 1644-1645 se Jan Amos Komenský účastní mírových rozhovorů (je stále třicetiletá válka) mezi zástupci katolíků, luteránů a kalvinistů v Toruni. Zhruba v této době začíná pracovat na svém hlavním díle, a to na díle "Všeobecná porada o nápravě věcí lidských". Uzavření vestfálského míru roku 1648, které mu nedává naději na návrat do vlasti, a smrt druhé manželky téhož roku pak v Komenském vyvolají pocity beznaděje - vyjádří ho ve spise "Kšaft umírající matky jednoty bratrské". Poté Jan Amos Komenský opět krátce pobývá v Lešně (v letech 1648-1650) - pak pobývá několik roků (1650-54) v sedmihradském Blatném potoce (Sárospatak), kde má opět za úkol zreformovat místní školství.

Po dalším krátkém pobytu v Lešně (1654-1656, kdy je Lešno vypáleno), odchází do Amsterdamu, kde pak žije příštích čtrnáct let a kde v letech 1656-1657 vycházejí jeho sebrané didaktické spisy pod názvem "Opera didactica omnia". V letech 1665-70 si píše Komenský, kromě jiného, též svůj "myslitelský deník" "Clamores Eliae", v němž se pozoruhodným způsobem dovršuje vývoj jeho myšlení. Komenského význam je obrovský, stejně jako jeho tvorba - Jan Amos Komenský spojuje domácí reformační tradici s evropským náboženským a filosofickým myšlením, jeho dílo je hluboce humanistickou odpovědí na problémy tehdejší společnosti, sužované třicetiletou válkou, na národní tragédii, počínající porážkou na Bílé hoře, i na osobní, niterné zkušenosti z exulantského života.

Komenského myšlenkový vývoj lze přitom rozčlenit do zhruba tří hlavních etap, jež se od sebe liší pojetím světa a člověka. V období prvním (přibližně 1614-1622) Komenský pojímá svět jako divadlo. Hlavním dílem tohoto období je spis "Theatrum universitatis rerum". Druhé období Komenského myšlenkového vývoje, léta 1622-27 je charakteristické tím, že Jan Amos Komenský pojímá svět jako labyrint ("Labyrint světa a ráj srdce"). Ve svém třetím myšlenkovém období (1628-70) pak Jan Amos Komenský chápe svět jako dílo nápravy a člověk již není nahlížen ani jako divák v divadle světa ani jako matený poutník v labyrintu světa, nýbrž jako zásadní účastník na jeho základní reformě. Hlavním dílem tohoto období je "Všeobecná rozprava o nápravě věcí lidských".

Jan Amos Komenský svoji tvorbou usiluje o sjednocení veškerého vědění lidstva na pansofickém základě, příkladem čehož je již zmíněné hlavní filosofické Komenského dílo, a to "Všeobecná porada o nápravě věcí lidských" (toto dílo je v úplnosti nalezeno v rukopise až v roce 1935).

Ve "Všeobecné poradě" Jan Amos Komenský pojednává o "lidských věcech, ... o jejich narušení a o možnosti všeobecného osvícení". Na základě novoplatónské emanační teorie zde dělí svět na čtyři stupně (čtyři pansofické světy) - sestupně od světa možného, přes svět archetypů a svět andělský až po upadlý svět hmotný, který je iniciován stvořením tří principů: hmoty, ducha a světla (materia, spiritus et lux), jejichž vzájemným prostupováním a interakcemi vzniká stupnice vždy vyšších forem jsoucna - elementy, páry, nerosty, rostliny, živočichové a člověk. Tento vzestupný proces nazývá Komenský "dílem přírody" (opus naturae). Člověk, jakožto vrchol rozvoje přírody, je pak spolutvůrcem dalších tří pansofických světů - světa tvorby (mundus artificialis), světa morálního (mundus moralis) a světa duchovního (mundus spiritualis), který je předstupněm posledního světa pansofického, světa věčného (mundus aeternus), v němž se vše vrací zpět k Bohu.

Co se týče Komenského díla pedagogického, hlavním Komenského požadavkem didaktickým je přirozenost, tj. požadavek, aby se výchova vzdala násilných metod a respektovala přirozený vývoj dítěte. V didaktickém díle "Brána jazyků otevřená" (Janua linguarum reserata) se Jan Amos Komenský opět pokouší o sjednocující pohled na lidské vědění. Dalšími Komenského didaktickými spisy jsou "Svět v obrazech" (Orbis sensualium pictus) a "Škola hrou" (Schola ludus). Ve "Velké didaktice" (Didactica Magna) Komenský vypracovává ucelený systém školské soustavy, mimo jiné utváří typologii vyjadřující přirozené rozdíly mezi dětmi, rozdíly, které má a musí vychovatel respektovat.

Jan Amos Komenský, jeden z největších pedagogů Evropy všech dob a pozoruhodný filozof a teolog umírá 15. listopadu roku 1670 v Amsterdamu, poblíž kterého, v Naardenu, je pak pohřben. (Už víte, proč se slaví 28. březen jako DEN UČITELŮ?)

St. Ondráček

nahoru - obsah

Sportovní zprávy

LYŽOVÁNÍ

Lyžařskou sezónu oficiálně zakončili svobodští lyžaři již tradičně dokonale připraveným a silně obsazeným karnevalem. Jel se v sobotu 18. března 2006 - a fotografie pana Aloise Miláčka najdou zájemci jednak v městské knihovně, jednak na webových stránkách **www.alois.milacek.unas.cz**

Lyžařská sezóna díky mimořádně dlouhé a sněhem vydatně štědré zimě však pokračovala. Školy využili nabídky lyžařského oddílu - a uspořádaly ještě několik závodů v obřím slalomu školáků na lyžích i na snowboardech. Zprávu a výsledky najdete na stránkách školy.

Mezi mládeží se těší velké oblibě snowboarding - a rádi zveřejňujeme úspěch Martina Búše, který je členem Sportovní akademie Špindlerův Mlýn, ale lyžařské abecedě se učil ve svobodské lyžařské škole. Citujeme: "Poslední závod série Českého poháru ve freestyle snowboardingu vyvrcholil závodem v Jizerských horách v Rejdicích. Velmi nevlídné a deštivé počasí ovlivnilo celý průběh závodu. V průběhu závodu musela při rozličných úrazech dokonce sedmkrát zasahovat Horská služba. I přes všechny problémy s počasím a úrazy bylo možno shlédnout technicky kvalitní a náročný snowboarding.

Do závodu 4x4 national Rejdice se přihlásila velká část české snowboardové špičky. Závodu se zúčastnilo čtyřicet devět jezdců. Finále, do kterého postoupila zhruba polovina závodníků, nabídlo skvělou podívanou ve všech kategoriích.

V kategorii juniorů obsadil Martin Búš 4 místo a celkově se umístil v Českém poháru na skvělém 2 místě! Celkové výsledky Českého poháru ve freestyle snowboardingu:

Junioři do 17 let

1. Gutwirth Filip - 147 b.
2. Búš Martin - 114 b.
3. Bergman Darek - 103 b.

BASEBALL

V pátek se sešli na výroční schůzi hráči baseballu SB Rýchory. Hlavním předmětem jednání byla situace po přestupu sedmi klíčových hráčů po sestupu SB Rýchor z ČML 2005 do ligového týmu BSC Liberec, který založil, zajistil sponzory a vybudoval baseballový stadión Radek Šenk, úspěšný manažer Bílých Tygrů a celé plejády sportovních aktivit (včetně extrémních sportů).

Do BSC Liberec přestoupili hráči Jaroslav Dlabal, Zdeněk Louda, Tomáš Med, Filip Poláček, Robert Roudný, Jaroslav Sikora a Ladislav Sklenár. S přestupem jsme souhlasili, protože nám jde především o výkonnostní růst kvalitních hráčů. S Libercem máme dohodu, že hráči mohou kdykoliv hostovat ve svém mateřském týmu, pokud nebudou ve stejném termínu v základní sestavě ligové soutěže.

V našem údolí od Svobody po Trutnov je stále dostatek kvalitních hráčů, kteří vytvoří silný tým pro mezioblastní soutěž, která je méně časově i finančně náročná nežli Českomoravská liga. Udržíme tak šanci pro žáky a kadety vidět na našich hřištích kvalitní baseballová utkání. Zahájíme v regionu žákovskou ligu, abychom vytvořili širokou zásobárnu talentů pro krajskou reprezentaci na Olympiádách mládeže

a doplňovali postupně mužský baseballový tým.

Termínová listina Českomoravské ligy 2006:

22.4. 13:00 o Tempo Titans B - Patriots Liberec (2x)
29.4. 13:00 o Pelicans Bučovice - Patriots Liberec (2x)
14.5. 11:30 o Třebíč Nuclears - Patriots Liberec (2x)
20.5. 16:00 o Hroši Navisys Brno - Patriots Liberec
21.5. 10:00 o Hroši Navisys Brno - Patriots Liberec
27.5. 16:00 o Patriots Liberec - Orlice Choceň
28.5. 10:00 o Patriots Liberec - Orlice Choceň
11.6. 13:00 o Sokol Hluboká - Patriots Liberec (2x)
25.6. 13:00 o Patriots Liberec - Lokomotiva Louny (2x)
1.7. 13:00 o Patriots Liberec - Arrows Ostrava B (2x)
26.8. 16:00 o Patriots Liberec - Blesk Jablonec
2.9. 13:00 o Patriots Liberec - Cannib. Šumperk (2x)
9.9. 13:00 o Patriots Liberec - SaBaT Praha (2x)

Radek Šenk o tel.: +420 777 569 693

e-mail: **radek.senk@sundisk.cz**

FOTBAL

Fotbalová sezóna začne i v nižších soutěžích a v kategoriích mládeže již za pár týdnů. Čekáme proto netrpělivě na zprávy fotbalového klubu MFC Svoboda nad Úpou. Zatím jsme lovili informace na webových stránkách Okresního fotbalového svazu Trutnov (www.ofstrutnov.com) a tam jsme zjistili, že první zápas jarního OP mají žáci 22.4., kdy jedou na zápas do Kuksu. Přípravka skup. B hraje první turnaj doma v neděli 23.4. - a za soupeře má Žacléř, Mladé Buky a Trutnov.

nahoru - obsah

Zprávy ze školy

1. 7. března proběhlo školní kolo v recitaci. Celkem se zúčastnilo 10 žáků. Nejlepší postoupili do okresního kola.
2. V úterý 21.3. se konalo okresní kolo v recitaci v Domě dětí a mládeže při ZŠ Frimla v Trutnově. Tam reprezentovaly naši školu v I. kat. svobodské žákyně Petra Juhászová, Nikola Makovičková a Kateřina Fričová, ve II. kategorii žákyně 4. a 5. třídy Pavla Holubová, Barbora Smolíková a Sandra Kochová. Žákyně se připravovaly s paní učitelkou Rutarovou.
3. Ve čtvrtek 23.3. proběhlo okresní kolo olympiády v zeměpisu. Žákyně 6. třídy Iveta Hrušovská obsadila 11. místo, žák 7. třídy

Petr Beneš byl 13. a žákyně 8. třídy Bára Hrnčířová byla 17. Žáci se připravovali pod vedení paní učitelky Nešněrové.

4. **Miss panenka**

Ve středu 22.3. jsme vyhodnotili výsledky prací žákyň v soutěži MISS PANENKA. Akci vyhlásil Český rozhlas Hradec Králové pod záštitou Mezinárodní organizace OSN UNICEF. Zúčastnilo se 28 dívek ze 4.,5.,6. a 9.třídy.

Jmenovitě Tereza Bajlová, Veronika Blažková, Alena Hainišová, Eliška Janková, Sandra Kochová, Kristína Kozúbková, Barbora Smolíková, Kateřina Straková, Hana Šárková, Zikánová, Sára Berrová, Lucie Čudková, Jana Drličková, Pavla Holubová, Tereza Horáková, Lucie Horváthová, Veronika Nezvalová, Petra Bernardová, Lucie Bruknerová, Karolína Fullsacková, Iveta Hrušovská, Eva Kleprlíková, Isabela Kyselová, Sandra Šmídová, Ivana Nevečeřalová, Lucie Šritrová. Děvčata vyráběla panenky, které budou prodány za 600,- Kč, což je cena jednoho očkování pro děti z rozvojových zemí. Každá dívka tak mohla zachránit život jednomu dítěti. Petra Bernardová a Lucie Bruknerová dokonce dvěma. Poděkování si zaslouží nejen děvčata, ale i některé maminky a babičky. Látky nám poskytly podniky Japio ve Svobodě nad Úpou a Texlen v Trutnově. Tělíčka ušila Mgr. Milena Hainišová, ve škole pomáhala paní učitelka Drncová M. a Mgr. Zina Rutarová. Do hlasování se zapojily všechny děti. Oslovili jsme i svobodskou veřejnost - výlohu uvolnila a hlasy sbírala paní Hlaváčková. Vítězkou se stala panenka Lucie Šritrové z 9.třídy. Ostatní panenky jsou také krásné a budou vystaveny ve výloze městské knihovny. V červnu se dívky zúčastní slavnostního zakončení akce v Hradci Králové a panenky předají zástupcům Unicef. Jménem dětí, kterým se dostane pomoci, děkujeme! -zr

5. Ve čtvrtek 23. března se jel za nádherného slunečního počasí na perfektně připravené trati ve Svobodě nad Úpou pod Duncanem přebor na lyžích ZŠ Svoboda nad Úpou (ředitel školy Mgr. Jan Hainiš, zástupkyně Mgr. Zina Ruta rová

kolektiv učitelů a funkcionářů lyžařského oddílu - 73 závodníků). Na stupních vítězů stáli:

1.třída: 1. Nikola

Proc házk ová

66,01, 2.Jan Píkl 75,59, 3.Patrik Munzar 77,08

2.-3.tř. dívky: 1.Kateřina Fričová 63,25, 2.Alena Fullsacková 66,31, 3.Alena Mocková 66,51.

2.-3.tř. chlapci: 1.Pavel Peprníček 68,26, 2.Dominik Rohrbach 68,74, 3.Marek Tůma 77,96

4.-5.tř. dívky: 1.Sára Berrová 56,80, 2.Pavla Holubová 60,62, 3.Alena Hainišová 64,63

4.-5.tř. chlapci: 1.Lukáš Šrůtek 60,62, 2.Michal Tesař 65,47, 3.Filip Rolenc 65,48

6.-7.tř. dívky: 1.Izabela Kyselová 57,23, 2.Lucie Brucknerová 57,68, 3.Markéta Litošová 70,06

6.-7.tř. chlapci: 1.Vráťa Miškovský 57,40, 2.Jakub Eder 61,57, 3.Stanislav Hofman 74,72

8.-9.tř. dívky: 1.Lucie Slaninová 54,05, 2.Veronika Píšová 64,45, 3.Lucie Šritrová 67,74

chlapci 8.-9.tř.: 1.Jakub Kulda 54,12

6. Přebor školy ve snowboardu se jel v pátek 24. března 2006 na perfektně upraveném svahu na Duncanu.

Výsledky:

dívky: 1.Bára Kčmářová 68,91, 2.Barbora Hnčířová 69,52, 3.Sandra Králová 72,12, na dalších místech Lucie Burešová, Veronika Píšová,

Petra Olšiaková, Markéta Litošová, Lucie Havránová, Ivana Nevečeřalová a Lucie Šritrová.

chlapci: 1.Ondřej Mohr 62,48, 2.Lukáš Šrůtek 63,50, 3.Martin Mocek 64,36, dále Petr Beneš, Tomáš Říha a Filip Tomeš.

Gratulujeme nejen vítězům, ale všem účastníkům pátečního obřího slalomu.

7. V sobotu 25.3. všichni učitelé svobodské školy pokračovali v tvorbě školního vzdělávacího programu.
8. V pátek 31.3. proběhne v knihovně 2. ročník akce s názvem Noc s Andersenem. Nejvěrnější čtenáři stráví zajímavou noc plnou her, zábavy, čtení, brouzdání na internetu a hudby. Akci pořádá paní Tůmová z knihovny a paní učitelka Rutarová. Vloni byla tato akce velmi úspěšná. Věříme, že potěší mladé čtenáře i letos.
9. Informativní schůzka pro všechny zájemce o počítačové školení (pro dospělé) proběhne ve středu 5. března 2006 od 18,00 hod. ve škole. Celkem se Vás přihlásilo 28, musíme se rozdělit do skupin a domluvit se na termínech. Účast všech je velmi důležitá.

Jan Hainiš

10. Vyjednali jsme na čtvrtek 30.3. od 14,00 do 16,00 hodin tělocvičnu na ZŠ v Mladých Bukách pro zájemce o turnaj ve vybíjené. Týká se to žáků a žákyň 4.-7. třídy. Podle počtu zájemců zorganizujeme turnaj. Dohodneme se ve středu o velké přestávce ve škole

nahoru - obsah

Pro nové čtenáře, kteří Filipa neznají, jej znovu představím. Mgr. Filip Procházka je odchovanec mladobuckého softbalu a baseballu, v žákovském týmu byl v péči vynikajících trenérů - Ing. Aleše Kutíka a Mgr. Pavla Petržely, s naším týmem Lokální Ligy Svoboda absolvoval výjezdy po Evropě - a během vysokoškolského studia hrál v základní sestavě extraligového týmu SB Rýchory. Po úspěšném skončení studia na UK - obor tělesná výchova a zeměpis - se rozhodl, že před učitelskou kariérou bude nejprve poznávat svět, aby měl v hodinách zeměpisu o čem svým žákům povídat. Nejprve procestoval na kole Nizozemí, stopem Anglii, Skotsko a Irsko. V loňském školním roce prošel Spojené státy, Kanadu a Aljašku, na letní prázdniny se vrátil domů a koučoval svůj tým v závěrečných ligových bojích a promítal fotografie ze svých cest školákům a přátelům. V říjnu se vydal na druhou cestu do Ameriky. Nejprve poznával New York (opět na kole), potom se pustil dolů po východním pobřeží USA na Floridu. Teď je v Karibiku a váhá - dát se na jih do Mexika, nebo přijmout nabídku Liberce na ligovou sezónu a na podzim se vydat do Austrálie nebo na Nový Zéland. Teď předám slovo Filipovi:

World baseball classic

El Clasico Mundial de Beisbol Estadio Hiram Bithorn, San Juan, Puerto Rico. Ahoj Stando, jak se vede? Jsem v Puerto Ricu (pozn.red.: Portoriko, dále P.R.) a sledoval jsem bedlivě World baseball classic. Poslal jsem na asociaci nějaké fotky a report, tak to zkoukni. Další plán: vyrážím na západní část ostrova a budu hledat plachetnice do Dominikánské republiky. Pozdravuj

Helenu, Rýchorské baseballisty a lidi z úpského údolí. Posílám fotky ze stadionu v San Juanu, kde se na profesionální úrovni společně vedle sebe jak baseball, (na ostrově velmi populární vzhledem k Las Grandes Liga = Major League Baseball, profesionální soutěž v USA, kde hraje mnoho latino-amerických hráčů za miliony dolarů), tak fotbal (soccer). Ostrov je velmi zalidněný, speciálně v oblasti hlavní metropole Puerto Rica San Juan, a tak je třeba řešit otázku prostoru a spolupráce na všech úrovních.

Zápas domácího Purto Rica a Kuby na závěr druhého kola, byl tím největším šlágreem za poslední období zde na ostrově - a to již k dané postupové situaci: pouze vítěz má letenku do San Diega na Mistrovství světa. Kolem kubánského týmu bylo mnoho otázek již před turnajem. Vláda USA nechtěla umožnit účast Kuby (vzhledem k embargu), vedla se dlouhá vyjednávání, mnoho hráčů z Puerto Rica

(pozn. P.R. je zastupováno samostatně na mezinárodních sportovních akcích) se postavilo na stranu Kuby. Kubánci dostávají povolení a Fidel prohlašuje do tisku, že tým Kuby bude hrát čistě (otázka fair play a též narážka na užívání steroidů hvězdami MLB). V prvním kole dostává Kuba knock out od P.R. a experti se shodují, že kubánští hráči nemohou čelit hvězdám z MLB. Turnajový systém je však vždy ošidný a zápas nebyl tím klíčovým, oba týmy měly již po dvou výhrách a zajištěný postup (nemůžeme, ale říci, že by někdo zápas vypustil, to zde v Karibiku nepřichází v úvahu, každá hra je svátkem).

Na úvod druhého kola Kubánci odpovídají, vítězství nad Venezuelou v poměru 7-2, Johan Santana obdržel sice 1 bod do poloviny zápasu, ale útok zůstal daleko za očekáváním. Luis Sojo (manager) sliboval "No Hoy", do dalších dnů, nebral si servítky na hotelovém meetingu, kdy promlouval hráčům do duší.

Venezuelci si udrželi postup po vítězství nad domácím Purto Ricem, na Carlose Zambrana (bomber Chicaga Cubs), na jehož fastbally (svištěly pravidelně 97-98 mil/hod.) nenašel nikdo odpověď. Dominicana jim ale vzápětí vystavila stopku. Ale zpátky k poslednímu zápasu. Stadion "Estadio H. Bithorn" je zaplněn již dvě hodiny před utkáním, vstupenky beznadějně vyprodané, ta má za 15 dolarů, koupena týden před turnajem, má hodnotu 200 dolarů na černém trhu. Portorikáni opět bubnují a pějí oslavné chorály, a když se na velké obrazovce objeví tvář Berniho Wiliamse či Ivana Rodrigeze, stadion zaburácí, pískot patří na adresu hráčům, kteří odmítli účast.

Zazní národní hymny a po nich americká, na ostrově ne příliš oblíbená. Play ball, E. Peret (spojka Kuby) je trefen Dickey Gonzalezem, následuje pokus o HR, Enriquez má 2 strikes, Gonzalez hazi dva pitch outy, 2-2, Paret krade metu na pátý nadhoz. Enriquez BB, Gurriel out, ale posunuje běžce na 3, 2, Garlobo RBI, 1-0 pro Kubu. Bernie Wiliams (DH) v pozici lead offa pálí single HR, je srovnáno 1-1 a Estadio bouří, Bernie je spolu s Rodrigezem nejpopulárnějším hráčem. Kuba naplňuje mety ve čtvrté směně, D. Gonzalez je střídán za Jose Santiaga, na pálce opět Eduardo Paret, jemuž se, ale příliš nedaří (BA 200, ale v obraně nepostradatelný), zase hit batter, 2-1, 1 out, stále plné mety, Gurriel odpaluje tvrdý ground ball na SS, Alex Cintron chytá v obtížné situaci, ale při pokusu o DP hází nepřesně A. Corovi, míč končí v OF, 2 more runs, 4-1. V sedmém inningu dochází k pitcher variacim na kopci P.R., pravák střídán za leváka a zpátky na praváka (dle palkare), Jose Oquendo ví, že každý další obdržený bod při skvěle defenzivě Kuby se těžce dohání, ta již žádný bod nepřidá a čelí drtivému tlaku domácích,

Estadio se promněňuje v kotel. Na velké obrazovce se objevuje Roberto Clemente, nejlepší P.R. všech dob, svými příhozy od HR plotu, neuvěřitelnými zákroky v OF stále udivuje diváky (ve svých 50.letech!).

Dohrávka sedmé směny, Jose Tony Valentin pálí double, Cintron hit, na kopci je Adiel Palma (L), stadion se třese, snažím se udělat fotku, ale sotva ubráním fotoaparát. Puerto Rico, Puerto Rico, ozývá se tribunami. Přichází sporný moment, 1, 3 obsazena, těžký ground ball na Gurriela, ten ještě skvěle otáčí na DP, míč je na dvojce včas, na jedna už Peret nestačí zahrát, rozhodčí, však ukazuje safe i na dvě, out of the base, a to je silně horká pilulka pro Kubánce (4-2, 1,2 obsazena), ti šílí, kouč Kuby vede překladatelku a je nasupený jako buvol, gestikuluje směrem k americkým rozhodčím, ale nic naplat, je vyloučen, out of the game, snaží se držet své hráče před dalším případným vyloučením, ztráta Gurriela a Pareta by byla citelná. Kubánci se svírají do kruhu, bouchají do rukavic, nervy pochoduji, Portorikánci jsou polití živou vodou, ozývá se NANANA na nanana na Cuba Cuba.

Na pátku přichází Carlos Beltram (Mets), v ten moment stadion zkrápí prudký liják, deštníky se otevírají jeden po druhém a já vytahuji své poncho švýcarské armády, vzbudím ohlas, za mnou se ozývá "El Rambo, señor Rambo". Beltram pálí do CF, Ramirez nezpracuje na poprvé, Cintron je doma, 4-3 a I. Rodriguez peláší, otáčí trojku a je poslán domů, všichni ho vidí doma, ale co předvádí Paret, chytá hluboko v IF příhoz od Ramireze a za prudkého deště hází smrtící příhoz přesně před domácí metu do rukavice Pestana, Rodriguez je třetí out, 4-3. Klíčový okamžik zápasu. P.R. útočí v osmi, přichází C. Delgado, největší hvězda P.R. (nehrál předchozích pět zápasů (poraněné loketní vazy, operace ve F. Lauderdale, atd.), první nadhoz hit, 1, 2 obsazena, následuje čudla před nadhazovače, ten hází na buzara na jedna, Pedroso, výborně chytá, ale SAFE, další diskutabilní výrok proti Kubě v klíčovém okamžiku, Kubánci lítají, skáčí, kdyby na stadionu rostly palmy, skákali by v klidu pro kokosy, jak jsou rozběsněni. Tlumočnice upaluje za již druhým kubánským koučem, hra se natahuje, 4 hodiny, je půlnoc, přichází opět déšť (hra se nepřerušuje), plné mety, všichni jsou nahoře, Kubánci se pospolitě drží, E. Paret otáčí třetí úspěšný DP, 4-3. V 9. směně chytá Odelin (closer Cuby) prudký line drive mirený na hlavu, rozdýchá se a

pokračuje ve hře, Williams, fly out, Rodriguez, K. Kuba letí po dlouhé době do USA, San Diego. Kubánci sprintují z dug outu, skáčí, objímají se, číší z nich obrovská radost. Předvedli vynikající výkon, dokázali vzdorovat podmínkám na stadionu před davu P.R. fandů, kontroverzním výrokům amerických rozhodčích (dochází ještě k roztržce mezi hráči a rozhodčími, Kubánci ukazují hrdě název CUBA na dresu a vypadá to, že metoví rozhodčí nemají s vylučováním dost ani po zápase, ale hlavní vše uklidňuje a velí k odchodu z bitevního pole. Diváci, kteří zůstali, tleskají překrásnému sportovnímu výkonu obou týmů a hráči Karibiku se vzájemně poplácávají a objímají a říkají si, zase někdy příště, HASTA PRONTO AMIGOS.

Já vyrazím nočním busem zpátky na předměstí San Juanu, atmosféru komorního kostela vzápětí vystřídá opět úsměv ve tvářích Portorikánců, kteří se už zase těší na další sportovní klání. Jak bylo řečeno dříve, je to prostě svátek. Přeji všem baseballovým příznivcům dobrou hru a ať se daří.

S pozdravem Filip Prochazka 16.3. 2006, San Juan, Puerto Rico. Na případné dotazy rád odpovím na adrese **prochazkaf@yahoo.com**, jakmile objevím nové spojení na další cestě směrem na Santo Domingo.

pozn.red.: Dnešní příspěvek z Filipových cest bude pro většinu čtenářů španělskou vesnicí. Na všech ostrovech v Karibiku je však fotbal (soccer) a baseball všem sportovním fanouškům velmi blízký (v obráceném pořadí) - a teprve po nich box a atletika. Zanícené vyprávění Filipa proto vychutnají jen skalní příznivci baseballu. Pro ně bude ještě třešničkou na dortu videonahrávka vzrušených okamžiků zápasu, kterou najdete v knihovně.

-SO

nahoru - obsah

Duben - Měsíc lesů

Přesto, že letošní jaro trochu zaspalo, jsou jarní symboly stále platné, a tak měsíc lesů brzy potvrdí obnovení života v přírodě. Hřejivé jarní slunce vytvoří první ostrůvky zeleně a bledulí u potoků a nechá vyrašit pupeny všech stromů, keřů a kvítků. S jarní vůní se ozvou

stovky ptáčků s jarním velebením přírody a to už se naplní i slova Františka Halase v básni "Já se tam vrátím ...".

Lesy jsou zeleným bohatstvím země. Pokrývají rozsáhlá severská území jehličnatými porosty od Aljašky a Kanadu přes skandinávské země na Sibiř. V našich podmínkách mírného klimatického pásma to jsou lesy smíšené a listnaté až po lesy stále zelené neopadavé. V tropickém pásmu rostou rozsáhlé deštné pralesy, zvané "plíce naší planety Země".

Lesy mají vedle obnovitelné dřevní hmoty další nezastupitelné a nenahraditelné funkce pro život na Zemi, a to:

- *klimatickou* - udržují vlhkost a obohacují ovzduší kyslíkem, regulují podnebí celých území a zastiňují půdy
- *vodohospodářskou* - zadržují srážkové vody na porostech a v půdě zamezují rychlému odtoku vod proti erozím. Zásobují vodu pro celé roční období a upevňují půdu.
- *ochrannou* - chrání půdu a vytváří životní podmínky pro rostliny a živočichy rozsáhlých biotopů.

Poskytují lesní plody, houby, byliny a jsou přirozeným domovem lesních živočichů - zvěře. Vytvářejí ozdravné prostředí pro rehabilitace, rekreace, turistiku a zimní i letní sporty.

Lesy tvoří estetiku krajiny a s doprovodnou zelení jsou dotváří typickou českou krajinu. Les je inspirací různých uměleckých směrů. Naše lesy jsou na 2,700.000 ha a tvoří 34% rozlohy České republiky. Na jednoho obyvatele připadá 0,25 ha lesů. Polovinu všech lesů obhospodaruje Generální ředitelství Lesů České republiky, ostatní jsou v majetku obcí, měst, fyzických osob ap. Lesní hospodářství se řídí zákonem a hospodářským plánem na každé desetiletí. Zásoby dříví v našich lesích mají 615 mil. m³ a roční přírůst na 1 ha je 5 - 7 m³, což je 15 - 17 mil. m³ dřeva. Odmítáme proto nesprávné údaje, že se naše lesy vytěžují. Těžíme ročně jen 10 - 13 mil. m³ ročně - a to často i polovinu kalamitního dříví neplánované těžby.

Zastoupení dřevin: jehličnatých je 78% - z toho smrk 54%, borovice 18%, jedle 1 % a ostatních 4%. listnatých: 22% celkem, z toho buk 7%, dub 6%, ostatní 9%. V České republice jsou čtyři národní parky: Krkonošský (vyhlášen- r. 1963), Šumavský (1991), NP Podyjí (1991) a Labské pískovce (2001). Národní parky tvoří 12% lesní plochy.

Dřevo a ostatní biomasa (rostlinstvo) jsou obnovitelným - a také ekologickým zdrojem energie. Není však i celosvětově plně využíváno. Jsou to rezervy pro budoucí ekologické projekty. Proto je třeba naši přírodu a zvláště lesy celosvětově chránit. Návštěvníky lesa proto žádáme o citlivé chování a chápání - příroda je v životním zájmu nás všech.

Na závěr ještě připomínám, že 1. duben je také DNEM PTACTVA!

Informace, zprávy, inzerce

Dagmar Berrová - **starosta@musvoboda.cz**

- **DUBNOVÍ OSLAVENCI** ... Významná životní jubilea oslaví v dubnu v našem městečku pan Horst Meier, paní Anna Vaňková a paní Jaroslava Klovová. Přejeme jim hodně slunných dnů, pevné zdraví a dobrou náladu do příštích měsíců a let.
- **ZA VZORNOU ÚDRŽBU** ... v zimních měsících na místních komunikacích v Maršově 2 děkují panu Tlachačovi manželé Musilovi.
- **DANĚ LZE PLATIT BEZ POPLATKU** ... na zvláštní daňové složenice na kterékoliv poště v České republice. Zaplatíte pouze deklarovanou částku daně. Daň z nemovitostí na rok 2006 můžete také platit v pokladně finančního úřadu v Trutnově, bezhotovostním převodem z účtu na účet daně z nemovitosti Finančního úřadu v Trutnově č. 7755-7625601/0710, nebo na stávající poštovní poukázky typu A, které Vám na požádání vydáme. Variabilní symbol při platbě je rodné číslo u fyzických osob, popř. IČO u právnických osob. Pro rok 2006 se neměnily průměrné ceny zemědělských pozemků ani koeficienty, takže daňová povinnost je shodná s předchozím rokem. Částku si lze ověřit na FÚ Trutnov tel 499 801 380 -389.
- **Hledám dlouhodobý pronájem** ... bytu 2+1 nebo 3+1 ... ve Svobodě nad Úpou a blízkém okolí tel. 728 981 205 zn . spěchá
- **POZITIVNÍ NOVINY** ... oáza pohody a optimismu na síti, kde i negativní zpráva musí mít pozitivní náboj. V těchto novinách nehledejte nic, na co jste zvyklí odjinud. Tady se hýří pouze inspirací, nápady, zajímavými myšlenkami, projekty, tipy, doporučeními, aktivitou, dobrou náladou a sluncem v duši. Každý Váš nový den může od tohoto okamžiku začínat nebo končit listováním v POZITIVNÍCH NOVINÁCH na adrese:
www.pozitivni-noviny.cz
- **Přehrada v Krkonoších je naprostý nesmysl** ... Na podzim loňského roku se opět rozvířila diskuse o záměru, pocházejícím ještě z dob komunistického plánování, že by se v západních Krkonoších vybudovala přehrada Vilémov.

Rád bych veřejně a zcela jasně, aby nebylo pochyb, znovu prohlásil, že takový plán považuji z řady důvodů za hloupost, se kterou bychom se měli už jednoznačně rozloučit. Krkonoše jsou jednou z nejvýznamnějších turistických lokalit u nás. Turisté sem

ale nejezdí s plavkami a surfařskými prkny. Berou si v létě pohorky a v zimě běžky nebo sjezdovky a jezdí obdivovat krásu našich nejvyšších hor. Přehrada by zatopila jednu z nejcennějších údolních partií hor, která je pod ochranou evropské soustavy Natura 2000. Dokonce v obou kategoriích - je to evropsky významná lokalita i tzv. ptačí oblast. To mimo jiné znamená, že jakékoli aktivity musí minimálně zachovat takové podmínky pro chráněnou přírodu, jaké tu jsou dnes, či je ještě lépe zlepšovat. Představa, že by zatopení přehradou pomohlo zdejším bučinám, je naprosto absurdní a proto jakékoli úvahy o vybudování přehrady na tomto místě jsou zcela mimo realitu.

Je pravda, že Směrný vodohospodářský plán z roku 1995 s územní ochranou pro potenciální výstavbu přehrady v těchto místech počítá. Ovšem plán vznikl v době, kdy u nás žádná evropská ochrana přírody nebyla a navíc nejde o závazný program výstavby přehrad. Známe také nyní postoj obcí, kterých by se stavba dotkla - ať už jde o Harrachov, Kořenov, Vilémov nebo Paseky nad Jizerou. Všechny jsou zásadně proti. Navíc se ukazuje, že ke stavbě přehrady vlastně není žádný důvod. Původní argumentace potřebou další zásobárny vody pro Prahu se po letech ukázala být lichá a na tom se nic nezměnilo. Stavba přehrady v krkonošském údolí Jizery by tedy byla zcela zbytečná. Po vstupu do EU a poté, co jsme i u nás soustavu Natura 2000 zákonem zavedli však plán vilémovské přehrady považují za naprosto vyloučený. Přesto MŽP nenamítá nic proti územní ochraně areálu kdysi uvažované přehrady. Právě proto, že pomůže ochraně zdejší unikátní a atraktivní přírody. Režim územní ochrany ale nesmí bránit odpovídajícímu rozvoji obcí.

Krkonoše mají mnoho přírodních pokladů, pro které je chráníme jako národní park, a kvůli kterým sem také jezdí miliony lidí. Rostou tu byliny, které kromě Krkonoš nerostou nikde (nebo téměř nikde) jinde na světě - jako svízel sudetský nebo zvonek český. Žijí tu podobně vzácní živočichové - netopýr pobřežní či pěvuška podhorní. Najdeme tu vzácné hřebenové partie subalpínské tundry, zbytky horských smrčín nebo právě nádherné údolní bučiny. To jsou hodnoty Krkonoš. A nápad zničit je kvůli přehradě, kterou nikdo nepotřebuje, neumím označit jinak, než jako naprostou hloupost a nesmysl.

Libor Ambrozek (KDU-ČSL), Ministr životního prostředí

nahoru - obsah
